

Maſſa ar peesubtiſchannu
par paſti:
par gadu 1 rub. 60 ſap.
" puſgadu 85 "

Maſſa beſ peesubtiſchannas
Riġā:
par gadu 1 rub. — ſap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Maſj. w. teel iſdohts feſt-
deenahm no p. 10 fahtoh.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnaht ween reiſ pa nedetu.

Maſſa
par ſtudinaſchannu:
par weenas ſleijas ſmaltru
rakſtu (Petti)- rindu, jeb
to weetu, lo taſda rinda
eenem, maſſa 10 ſap.

Kedafzija un ekſpedizija
Riġā,

Ernst Plates hiſſchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Behtera baſnizas.

N°. 6.

Seſtdeenā 10. Februari.

1879.

K a h d i t a j ſ.

Jaunalahs ſinas. Telegrafa ſinas.
Selſchſemes ſinas. Wiſu-augſtatais manifeſts. No Riġas: renimeiſtars
miris. No Robtneſes: ledus luſtahs. No Liſſumas: ſails. No muſſu ap-
gabala: wezala zelſchana. No Zeſtabſtates: tureenahs buhſchana. No Reh-
wales: nelaimigs notikums. No Peterburgas: noſajijumi. No Aſtrachanes:
pahre meht. No Zeſlaterinoſlawas: bantahs. No Griwanes: beſrenu ſehaga.
Ahrſemes ſinas. No Auſtrijas, no Londones, no Italias u. t. pr.
Dſeſmineeka pehdiga pagohdinaſchana Riġā. Lohpu-mehris u. t. pr.
Beelikumā: No nabādſibas — laimē un preelā. Graudi un ſeedi.

Jaunalahs ſinas.

No Wiſputes teel ſinohts, ka Franz Karl Strauſa lungš
ſawu leelu grahmatu krahjumu, lahdas 6000 grahmatas, lo
60 gadu ſailā ir krahjis, ir togad to dahwinajis Wiſputes
kreiſklohas grahmatu krahtuwe.

No Peterburgas. Rā „Waldbahs Wehſneſis“ ſino, tad
general-adjutantis Skobetews ohtrais ir pa-augſtinahts par 4ta
armijas-lohra komandantu jeb wirswadoni.

No Warſchawas teel ſinohts, ka Zeſtornas un Wilanowas
aprinkšs Wiſſlas upe tā uſpluhduſe, ka wina to tur buh-
damo dami pahreplehjuſe un lahdus 26 zeemus pahreplehde-
juſe. Zil lihds ſchim ſinams, tad zilweku dſihwibas zaur
pahreplehſchannu naw bohjā gahjuſchahs, turklaht ari uhdens
jahl plakt.

No Saratowas. Tureenahs ſemſtiba noſpreeduſe, 30,000
rublu atwehleht preelſch mehra apſpeeſchanas aiſſargahſchanas,
ja waijadſiba raſtohs.

No Pariſhes. Rā no Pariſhes teel ſinohts, tad tur
beidsamā ſailā dauds nohts - laupihſchanas noteeloht, kaſ
Pariſhneekuſ lohti ſabaidoh. Schahda nedrohſcha buh-
ſchana dara polizejai deesgan leelu galwas lauſchannu un
teeſcham Pariſhē noteel tahdas aplaupihſchanas, lahdas lihds
ſchim Pariſhē nebija peedſihwotas. Ari ſagſchanas deenu no
deenahs wairojotees.

Preelſch tagadejahs jaunahs waldbibas waretu buht lohti
nepatihkami, ja iſrahditohs, ka togadejai polizejai naw til
ſingru deenahneeku.

No Franzijas. Franzijas jaunais republikas presidents
Grewi tai 4tā Februari pee ſewis ſanehma Pariſhes padoh-
mes preelſchneeku, preelſchneeku weetneeku un rakſtu wedeju.
Grewi ſchohs apſweiznadams iſleetoja to iſdewigo brihdi,
winaem lahdus eevehrojamus wahrduſ fazidams, jo winſch
labi ſinaja, ka wini peeder pee tahteem, kaſ labpraht wiſus
paſtahwoſchus pamatus apgreestu apfahrt. Winſch, prohti
Grewi, winaem fazija, ka waijagoht dauds gudribas un apdoh-

mibas, lai republikas uſdewumu iſpilditu. Winſch, tā repu-
blikas presidents, warohht tikai faziht, ka winſch wiſu dari-
ſchoht, lai republikas waldbiba nahktu pee peenahkama gohda
un ſlawas. Bet tahta buhſchana eſohht waijadſigs, ka wiſi
walſſiwihri ſtrahdajohht apdohmigi. Seelas pilſſehtas gan eſohht
padewigas republikas waldbibai, bet tomehr ari ziti pawalſſi-
neeki eſohht eevehrojami, lai tee uſ nemeereem un nekahrtibu
netiktu paſſubinati. — Franzijai jaw trihs reiſ republikas
waldbiba bijuſe un katra reiſu zaur republikaneefſchu wainu
iſputejuſe. Republikaneefſchu uſdewums tagad eſohht, par tam
gahdaht, ka tagadejai republikai tapat neklahjahs tā ſenakahm.

No Dahnijas. Rā no tureenahs teel ſinohts, tad tai 6tā
Februari bijis leelš ſneega putenis, tā ka dſelſſezeki aiſſnigu-
foht un par teem waitš netwarejuſchi braukti. Braukſchana ar
damſlugeem no Kopenhagenes uſ Sweedriju tagad ari eſohht
aiſſkaweta, tapehž ka ſunds ir ar ledu pilns.

No Romas. Rā Italias awiſes ſino, tad pahweſts tai
3ſchā Februari iſlaidis rakſtu, kurā winſch pehž zitu pahweſtu
eeraduma leel paweſta zelſchanas deenai par peemiru ſwehtkuſ
notureht. Schee baſnizas ſwehtki fahtſchotees no 2tra Merza
un beigſchotees 1mā Junī.

No Greekijas. Rā jaw laſitajeem ſinams, tad Turzijas
waldbiba kawejahs un wilzinajahs rohbeſchu iſlihdſinaſchannu
ar Greekiju nobeigt, ka tas Berlines kongreſē bija noſajihšs.
Tagad nahl ſinas, ka Turzijas waldbiba ſkaidri iſſajijuſe, ka
wina mineto rohbeſchu iſlihdſinaſchannu ne-iſdarihs un tā tad
preti ſtahjuſehs Berlines kongreſes ſpreedumam. War wee-
gli notikt, ka ſtarp Greekiju un Turziju iſzetahs karſch.

Telegrafa ſinas.

No Peterburgas tai 8. Februari. Grafs Loris-Melikow
pa telegrafu laidis to ſiau iſ Zarizinas, ka Nikolſkas un
Starizkas zeemšs jaw 42 deenas pagahjuſchahs, kur neweens
zilweks wairs naw ar mehri ſaſlimis. Pehž karantenes no-
ſajijumu 1407ta artilela mineete zeemi no karantenes lihnijs
iſlaiſti pehž tam, kaſ taſh ehlas buhs nodedſinatas, kur meh-
ra ſlimneeki bijuſchi. (Tā tad diwšs zeemšs mehriſ buhtu
pawifam iſnihzinahts.)

No Londones tai 7. Februari. Anglijas pahrlamentē nah-
za pee pahrepreeſchanas Aſijas buhſchanas. Za Kreewija ſa-
wus ſuhtrahs no Rabulas atpakal ſauls, tad draudſiga ſatit-
ſchanaſh ſtarp abahm walſtim netikſchoht trauzeta. Kreewija
jaw eſohht nodohmajuſe to dariht.

Cefchjemes siuas.

Schahdu Wisu-augstako manifestu

pasludina „Waldivas wehstnesis“ tai 4ta Februari.

Mehs Aleksandris II., zaur Deewa schelastibu wisu Kreewu Keisars un Patwaldneeks, Pohlu Rehnirsch, Bixu-semes Leel-sirts u. t. pr., u. t. pr. darom zaur scho wifseem Mufsu ustizameem pawalstneekem sinamu:

Tai 27ta Januari schini gada no Mufsu wehstneeka Konstantinopeli ar Mufsu atkafchanu ir galigs meera-nolihgums ar Turzijas waldivu noslehgtis un schodeen no Mums apstiprinahts. Tadeht Mehse efam Saweem kara-pulkeem, kas us Balkana pusfalas atrohnahs, to pawehli dewufchi, lai us Kreewiju atpakal nahk un us kahdu laiku, pehz Berlines kongrefes nosazijumeem, atstahj apluhkofchanas kara-pulku Bulgarija un Rihta-Rumelija, lai ta jauna kahrtiba, kas tur eewedama, buhtu drohfscha.

Wifseem Mufsu ustizigeem pawalstneekem ir is Mufsu manifesta no 12ta Aprila 1877ta gada sinami tee zehloni, kas Mufse paslubinaja, kara-eerohtschus pazelt, tai stivra pahreezinaschanan, ka Mufsu leeta ir tairna, nepahrgrohsama ustiziba us Mufsu uswardama kara-spehla duhschibu un pasemiga pataufchanan us Deewa palihgu.

Leela zihnischanahs ir paldees Deewam gala westa zaur flaweneem kara-darbeem, kas Mufsu kara-eerohtschus ar jaunu nesuhstoschu flawu apklahja; ir pateefigi panahkumi panahkti, kas Turzijas kristigeem eedshwotajeem to no wineem wehleto liktena pahrlabofchanu apdrohfschina. Mufsu flawaspinas armijas waroxu darbi Ciropan un Afija: pahreefchana par Donawu, Schiplas un Bajasides duhschiga aistahwefchana, Turku armijas kara-spehla sawangofchana, Karses sturmeschana un eenemfchana, pahreefchana pahrl Balkanu un beidsiht uswardama eefchana us preefchu no Sofijas us Filippeli un Adrianopoli pa sihwu seemas falu, paliks nesuhstohk wifas pafaulas kara-wehsture usshmeti.

Mufsu kara-pulkeem ahtri us Konstantinopeli eijohk Turzijas waldiva tika peespeesta, pee Mums ar to luhgofchanu greeftees, lai tuhlt pamers tiktu noslehgtis un meera-nolihgumi nosaziti: Schohs Mufsu eepreefchigohs nolihgumus Turzijas waldiva (porta) peenehma. Bet San-Stefano nolihgums, lai tautstarpigi peenahkumi pret zitahm leelwalstim tiktu eewehrofi, pagehreja, lai ar tahm saweenotohs, shmejotes us kahdahm saweenojuma punktahm.

Lai to waretu panahkt, ka ari jaunas fadurfchanahs nowehrstu un pastahwigi tai wehleschanai padewufchees, lai afiru isleefchanai un kara-pohstam galu wadaritu, kas Mufsu mihlotai tehwijai usnahkufchi, Mehse isfazijam, ka efam ar meeru, ka leelwalstiju weetneeki teel Berlinu us kongresi fa-aizinati, fur tad tee San-Stefanas eepreefchigee meera-nolihgumi tiktu no wifas fapulzes pahrspreesti.

Mufsu ihstai meera-wehleschanai par peerahdischanu un kad Berlines kongrefes nosazijumus atradam Mufsu noluhkam peelihdfigus, kristigo lauschu likteni Austrumah pahrlabohk, tad atfinam par labu, to no kongrefes isstrahdato tautstarpigo nolihgumu apstiprinaht un to par pamatu peenemt tagad galigi noslehgtam meera-nolihgumam ar Turzijas waldivu.

Tagad ir Rumelijas, Serbijas un Montenegras pahstahwiba no wifahm pufehm atshita un schihm walstim rohbe-

shas pahlaschinatas; Seemetu Bulgarija ir palikufi pahstahwiga sirsta walsts, — Turku zeetofschni tur ir janoplehfsch; Deenwidus Bulgarijas leelakai dalai sem ta wahra Rihta-Rumelija ir peefschkirta pawaldiva sem kristiga general-gubernatora; Turzija ir apnehmufehs, sawahm zitahm Ciropas pawalstehm jaunus pahrwaldivas likumus doht; Kreewija ir datu no Befarabijas, kas zaur Parishes nolihgumu no 1856. gada tai bija atschkirta, ir atpakal dabujufe; Afijas Turzija Mufsu ihpafchumi ir pawairoti tikufchi zaur Karses, Ardahanes un Batumas eegufschanu lihds ar tur klahthuhdameem semes gabaleem.

Tee ir tee no Mums westee un pabeigti kara-panahkumi.

Mufsu mihloteem un ustizigeem pawalstneekem meera laimigu atnahfchanu pasinodami Mehse efam pahreezinati, ka wiani sawas luhgofchanas ar Mufsu luhgofchanu saweenohs, wifu warenam Deewam pateizibu isfaziht, kas Kreewijai peefschkiris jaunas uswardamas, jaunu flawu un atswabinato kristigo tautu pateizibu.

Dohts Peterburga tai 3schan Februari 1879ta gada pehz Kristus dsimfchanas un Mufsu Waldischanas 24ta gada.

Originala raktis no Keisara Majestetes Bascha rohkas Wisu-augstaki parafstihst „Aleksanders.“

No Rigas. Widsemes gubernijas rentmeisters, statrahts un ritters J. v. Schmieden ir tai 7ta Februari pehz ihfas flimibas nomiris. No wifseem, kas winu pasina, winu gohdaja un zeentja wina uszihrigas amata lohpfchanas un laipnibas deht.

— Tee Wahju dseedaschanas-swehtli, kuras schogad gribeja notureht pa isstahdes laiku, ir atlikti us nahkofchu gadu, laikam tadeht, ka ari isstahde us nahkofchu gadu atzelta.

No Kohneses. Ra dsirdam, tad schini nedela pee Kohneses ledus Daugawa fahzis kustetees. Ja nefahls stipraki falt, tad laikam ledus fahls Daugawa eet.

No Bihsumas. Mihlais seemas laizinsch un filtums pee mums to dsilu sneegu ir kausejis, ta ka kalnini ir melni palikufchi un upes uhdens ir pahrluhdis. Un pawafaras-wehstnesis, melnais strads, jaw redsehts, kas ar sawu swilpofchanu mufse apfweizinja. J. Balods.

No mufsu pagasta. Schi kahdu wahrdi pastahstifchu par mufsu pagasta wezako wehleschanu.

Nolikta balkofchanas deena atnahja un silbitajs jeb pilbitajs bij til meerigs, ka kad tam jaw ta fenzereta lihgawina buhtu rohka. Bet ka winsch fatruhlahs, kad dsirdeja, ka weenam zitam jaw 16 balsis peefschkirtas. Ka isjamis tas nu schrehja no weenas istabas us ohtru, no weena zilweku pulzina eefsch ohtra, kamehr fadabuja 14 wihrus, kas sawus zetis nebij lohzijschi preefch zita. Kur nu wehl tohs zitis nems, wehl truhkums ka truhkums. Par laimi tam eefchahwahs pahris rubtu un kahdas kapeikas prahta, to zeen. leelungs preefch fkhlotaja lohnes tai deena fatikdams bij eedewis; scho nu lescha isbehris flandinaja un schrehja, kamehr weenu wehlu nahkdamu wihru eeraudfija. Tas nu dabuja to dahwinato naudu, bet tam ari nu bij balss jadohd. Sinams winsch dewa ari un pretineeki mutes ween atplehta, jo nu bij 15. Wehl weena, un tad jaw waretu sawhrstitees. Nehija ari ilgi meklejams, jo pats frohdsineeks peenahja. „Tad zu ari nemas nemanees,“ tas fazija, schim frohga paps rohku kratidams, lai ta pate waj no engehmi islehtu:

„Waj nesini, ka fchowakar man muza alus buhs ispidama.“
 „Rabi, labi,“ simeja papa, „bet zil tad tew jaw ir?“
 „Tewis ween truhla!“ isfaiza zeribas pilns preekschfehdetajs
 un nosehdahs meerigi gaididams tahs leetas, kas nu nahls.
 „16 un 16“, teiza pehz brijhina ftrihwers. Nospreests tika,
 abeem lohjeht. Bet kas par nelaimi, lohse krita wina tu-
 walam. Laudis brehza: „urah“ un wehl diwreis „urah!“
 no kam preekschfehdetajs tihri flims palika, wina mehrkis
 nebija panahls.

Waram preezatees, ka muhsu pagasts til tahtu pee attih-
 stichanahs nahjis, ka newis to eewehlejufchi, kas wehletajus
 dsirdinajis, bet tahdu, kas par to kreetnako israhdijees.

Bats.

No Zehlabstates. Schè kahdu laizinu buhdams un dauds
 mas ar schejeenas dsihwi eepasinees, zeen. lastajeem negribu
 leegt, ka schi pilsehtina ir deejgan leela un ka tani wajja-
 dsetu ari tautas isglichtibas dalai dauds mas eespeedufchai
 buht; bet Deewam schehl no tahs tur nelas ne-atrohdahs.
 Latweefchu schè ir deejgan, bet wiswairaf schihdi, kuzi us
 latru stuhri fawas rebes dsen. Latweefchi nu ir tee, pahz
 kuzem man kahds wahrds jafaka, prohti schè ne-atrohdahs
 neds bibliotela, neds weefigi wakari, neds teateris. Nahdahs,
 ka ik katriis luhlo til par fewi. — Bet waj tad bibliotela,
 weefigi wakari un teateris ir tautas isglichtiba? Nu sinams,
 ka tas ta ir, bet pee lam us to jaluhlo, kahda sinà tas teel
 strahdahs. Waj tad weefigs wakars newar augtus nest, kad
 tani gohdigi laudis fateefahs un par dsihwes wajjadstibahm
 parunajahs. To paschu war ari no teatera fajiht; waj tas
 nedohd weenu dsihwu un tautifku kusteschanohs? waj daschs
 labs nejuht fewi un fawu tautu dsihwu ejam, kad turpreti
 bes tam zilweli paschi nesin, kas wini ir. Tahds wairaf ne-
 juht, ka til to, ka winsch ir. „Es esmu“ winsch faka.
 Bet kas tam buhs, justees Latweetim buht? Deewam schehl
 wehl dascheem fauns no tam. Schè, tur faulite tapat spihd
 ka zitur, tur Daugawa fawds krasds wilnojahs, tur mihta
 tehnu semite — un Zehlabstate fnausch wehl gariga meega.
 Te ir gan is drupahm iszehlfufchahs jaunahs un glihtas mah-
 jas. Te ari ir wehl dauds nolwehvwufchu muhra drupu un
 flurstenu, kuzi ka bailigs spohfs scho pilesehtinu apluhlo;
 bet waj lihds ar jaunahm mahjahm ari jaunahs gors mohdisees?
 — tas jazer, jo tikai ihsta dsihwiba ir ihsti preeki un mehsh
 dsihwojam tagad laikameta, kuzè Latweefchu tauta drihst fawu
 stahwolkli eekemt.

Sirjohns.

No Nehwales. Ka „Nehwales awise“ sino, tad isgahju-
 schà nedela Krasnojas Selas stanziyas tuwumà notizis schahds
 nelaimigs atgadijums zaur diwu semneeku ne-usmanibu. La
 wagonu rinda, kas no Peterburgas us Nehwali brauzà, bija
 pastnata un dselszeta waktneeks aillaida us pahzbrauzamas
 weetas schlagbaumu preekschà, ka tas wixam peenahjahs. Te
 veebrauz diwi semneeki un nemas ne-eewehrodami, ka tai brijh-
 di newar pahri braukt, uszet schlagbaumu un nelawedamees
 brauz pahri, bet te astreen dselszeta brauzeens un sabrauz
 weenu semneeku lihds ar wina sirgu. Tee bija tee augli, ka
 kahrtibai preti stahjahs.

No Peterburgas. Ka lastajeem sinams, tad generaladjutants
 Loris-Melikows aifjubihst us Astrachanes guberniju, preeksch
 kuzeenas wixam pilnwara dohta, wisus wajjadstigohs lihdseltus
 preeksch mehza apspeschanas isleetah. Tagad „Waldivas

wehstnesis“ pasneeds Wisu-augstako pawehli (ufasu) no 1ma
 Februara, kas nosaka: 1) general-adjutantam grafam Loris-
 Melikowam tais apgalods, kuzi padohiti sem kara-likumeem,
 atwehleht tahds pee armijas nepeederigus krohna deenastnee-
 kus, kas karantenes nosajijumus pahrlahpi, kuzu pahrlahp-
 schanu kriminal-strahpes sohda ar kahrtas teefibu pasaudef-
 schanu, nodohit kara-teefahm. Tad wixam ari atwehlehts,
 tahds pee armijas peederigus krohna deenastneekus, kas pee
 politikas noseegumeem jeb ziteem gruhstem noseegumeem pret
 pastahwofchu kahrtibu jeb pret lauschu dsihwibu, gohdu un
 mantu par wainigeem atrasti, par ko tapat likums kriminal-
 strahpes sohda ar kahrtas teefibu pasaudefschanu, ari tahds
 nodohit kara-teefahm preeksch noteefaschanas pehz kara-likumeem,
 bet tikai tad, kad tas par wajjadstigu israhdahs zaur ihpafchi
 fwarigahm buhschanahm, kas waj nu ar noseeguma isdari-
 schanu jaweenotahs jeb kas pee wispahrigas kahrtibas usture-
 schanas par wajjadstigahm israhdijschahs. 2) Tais apgaba-
 lods, kuzi nodohiti sem kara-likumeem, fewas, kas eelsch punktes
 1. peeminetus noseegumus nodarijufchahs, tikai tad nodohit
 kara-teefahm, ja wixas apfuhdsetas, ka to kohpa ar wihree-
 scheem isdarijufchahs, kuzi schihm teefahm padohiti. Schahda
 buhschanà kara-teefahm, kas wixas tahs par wainigahm at-
 shtahs fewas noteefa, jaturahs pehz strahpes-likumu nosaji-
 jumeem. 3) Grafam Loris-Melikowam, simejotees us tahdu
 zilweli noteefaschanu, kas pee armijas nepeeder, bet teel no-
 dohti sem kara-teefahm, ir peeschkirta tahda wara, ka aktiwahs
 armijas wirskomendantam kara-laila pehz kara-likumu no-
 fajijumeem (no 1868ta gada 24tas grahmatas 1234, 1238
 un 1241 artifeleem.

— Ka Peterburgas awises sino, tad tschetri polizejas fungi
 nosubtiti us tahm weetahm, tur fehriga iszehlfufchs, un teel
 nodohiti tureenahs gubernatoram par palibgu.

— Ka „Herolds“ sino, tad Kronstates komerzbanka wairsh
 nespehjoht wajjadstigo naudu ismaksah.

No Astrachanes. Pahz mehri Astrachanes gubernija wa-
 ram tagad pasneegt apmeerinadamas sinas, jo beidsama laika
 neweens naw ar mehri faslimis neds ari kahds miris. Schi
 buhschana flaidri peerahda, ka mehris jaw pahrspehts un
 par wina tahtaku isplahstichanohs wairsh naw ko behdatees,
 lai gan laiks pehdigas deenas bija atmeteesh mihsstis un mihssta
 laika fehriga stipraki isplatahs un flimneeki wairaf mirst. Tai
 7ta Februari graf Loris-Melikows atlaida pee eelschleetu
 ministera weetneeka pa telegrafu to sinu, ka wisds tais ap-
 gabalods, tur mehris eemeteesh, neweens ne-efohit no jauna fa-
 slimis, neds ari kahds nomiris. Profesors Sakobi, kas bija
 faslimis, fahf atwefeloteesh.

No Tskaterinburgas teel sinohts, ka tur melnahs bakas is-
 zehlfufchahs, kas breefmigi tur plohfooteesh. Tahda buhschana
 tika pawehlehts, ka skohlas behrneem bakas japohte.

No Erwanesh teel sinohts, ka Wostresenskas zeema iszeh-
 lufchs fehriga starp behrneem. Behrni stipri mirstohf. Sefr-
 ga jeb flimiba parahdoteesh us schahdu wihst: papreekschu
 behrnam fahf rihtle fahpeht, tad uspamst padufes, mutes
 eelschpufse rohnahs augoni, ta ka flimneekam nahlahs gruhiti
 elpohf un ehst newar. Mute paleel arweenu flittaka, lihds
 faslimufchahs behrns beidsohf noslahpft, pufei bada pamiris.
 Schi behrnu flimiba fahloht ari pee-augufcheem zilwekeem vee-
 mestees. Tureenahs laudis, pa leelakai dalai rassolkiki, neta
 nedara, lai fehrigu waretu nowehrst jeb no tahs isfargateesh.

Ahrjemes sijas.

No Austrijas. Austrija bija ministere pahrmainisjana, tagad jauni ministere eezelti. Par tizibas- un mahzibas-ministerei tika eezelts Stemajr, kas ari ministere fapulze buhs par preekfchfehdetaju; grafs Laaffe ir eezelts par eelfchigu leetu ministerei. Lihds fchim bijufchais ministere preekfchneeks, firts Auersperg, ir no fawa amata atkahpees; bet tai weeta winfch no Austrijas keisara ir eezelts par wirs-rehlinumu-pilspreekfchneeku. Keisars winam laidis wehtuli, kura winfch faka, ka winfch ar noscheloschanu redsoht firtu Auerspergu no ministere preekfchneeka amata atkahpiamees, kura amata tas septinas gadus til uszihgti strahdajis un pilnigi to uszihgtu ispelnijees, ko winfch (prohti keisars) us winu turoht. Sawa raksta beigās keisars, winu augfcham mineta amata eezeldams, isfata winam fawu pilnu atfihfchanu un pateizibu.

No Austrijas. No Laibachas teel sinohts, ka tai 31ma Janwari tur bijufe stipra semes trihzeschana. Pa wifu tureenās semes gabalu trihzeschanu manijufchi. Krainburga, kur jaw preekfch pusdeenās semes trihzeschanu pamanija, bija pehz pusdeenās trihzeschana til stipra, ka leelas bailes zilwekus fagrahba. Bohdes un dshiwoltis fahla istabas leetas, bildes, glahses u. t. pr. kustetes, ja pat muzeus plihfam dshirdeja. No jumteem, kuru trihzeschanu wareja flaidri redseht, krita dakstini semē. To paschu ari sino pa semes trihzeschanas laiku is Waistachas un Bischoflakas. Idrija pehz semes trihzeschanas fazehlahs breefmigs pehrkons. Pee Steiermarkas rohbeschahm pamanija 6 lihds 8 semes gruhdeenus no weetas. Skohlās skohlemi ta fabaidijahs, ka wini pa kaku pa galwu steidsahs no skohlas istabas ahrā.

No Londres. Bilenāfilds kahda fapulze turejis runu, kura winfch aischemis politikas leetas, ihpafchi tohs atgadījumus, kas Afrika notikufchi. Winfch fazijis, ka gan to par nelaimigu notikumu waroht apfihmeht, ka Anglu kara-pulks tizis no Zulu kara-fpehla isnihzinahs, bet par beidsamo nelaimi to newaroht nosaukt, jo Anglijai netruhfstoht wis eefpehjas, neds kara-fpehla neds naudas-fpehla, lai waretu Zulu walsti pahrfpeht. Waijagoht til pazeestees, gan jaw ar laiku pee mehrka nahfshoht. Beigās wehl peeminams, ka Anglija pate pee tam wainiga, ka Zulu walsts pret winu us karu fazehlfufehs. Buhtu Anglija taisnaki isturejufehs, tad karfch nebuhu iszehlees.

No Italijas. Ka no tureenās teel sinohts, tad ugunswehmeju kalns Besuws atkal eefahjis stipri strahdht, leelu pulku degofchas lawas iswendams. Lawas straume tahlu aifneegufehs. (Lawu fauz tahs degofchas, istufufchahs leetas, ko ugunswehmeju kalni isfplauj.)

No Afrikas. Ka jaw tikam sinojufchi, tad Anglijai ir karfch ar Zulu walsti un Zulu kara-pulki isnihzinajufchi weenu Anglu kara-pulku, ta ka tureenās Anglu pawalstes pahrwaldneeks laidis sinu us Angliju, lai winam fuhthoht palihgu, zitadi winfch nepfehchoht Zulu kara-pulkeem atturetees preti. Anglija ari fuhthihs. Pah to nu kahda ahrsemes atwise raksta ta: Schinis deenas Anglija aifuhthihs kara-pulku us kara-lauku Afrikas Deenwidus gala (pret Zulu). Schim fuhthamam kara-pulkam buhs pawifam 8500 wihru, prohti diwi regimentes jahneeku (1250), fefchi bataloni kahneeku (5320), diwi baterijas leelgabalneeku (540), weena kompanija inscheneru (190) un bes tam flinneeku kohpeju

pulks (1200). Jahneeku regimentei ir 27 wirsneeki un 607 unterofizeeri un saldati. Wifam fchim fuhthamam kara-pulkam buhs 1268 sohbeni un 6582 bajonetes. Deenahm un naktim teel strahdhts, lai fcho kara-pulku waretu isfihthoht un us Afriku aifuhthiht. Nehkina, ka no Lwerpules (Anglija) lihds Kapas pilsehtai (Afrika) ar braufchjanu aiseet 28 deenas, zeta-garums ir 5998 Anglu juhdses. No zitahm Anglu pawalstehm us Kapstati (Kapas pilsehtu) saldatas aifuhthiht, ari naw dauds tuwaki. Angli grib nostahdiht kahdus no faweem kara-lugeem preekfch Zulu walsts ohstahm, lai us tahdu wihfi tirgofchanu Zulu-eefcheem kawetu. Tad ari kara wadooneem pawehlehts, lai wifas kara-lauka tuwuma buhdamas Zulu feewas fahertu un us ziteem apgabaleem aifwestu; jo Zulu feewas ir tee leelakee fpioni un isfuhki kara-laika. Zulu kehnihs, kuru par kohi gudru un isweizigu isdaudfina, ir tagad kahdus 55 gadus wezs. Ka ziti Zuli, ta ari winfch, par 50 gadeem pahri nahfdams, palizis refnis un ta tad ari fahl kuhtraks palikt.

Dseefmineeka pehdiga pagohdinaschana Riga.

Ka lastajem sinams, tad isgahjufcho festdeenu Krogsemju Mita, muhsu dseefmineeka, lihks tika is Peterburgas us Rigu un no Rigas us fawu dshimteni aifwests.

Rigas Latweefchu beedriba, ka arweenu ta ari fchoreis, bija tautas wahrdā us fewi nehmupe, isfihthoht peeklahjigu gohda-parahdijchanu nelaika dseefmineekam, wina lihki zaur Rigu wedoht.

Lihks, melni apfista sahrā no Peterburgas atwests, tika pulkstien 2 pehz pusdeenās Rigas-Dinaburgas bahnusi no Latweefchu beedribas preekfchneezibas un runas-wihreem fawemts un tad ar musiku un karogu, no leela kauschu pulka pawadihst, pee Latweefchu beedribas nama nowests. Tur no balkona lohga nelaike apfweiginaja fehra dseefma, dseedata no beedribas wihru kohra un Baltijas seminara mahzekteem. Pehz nodseedatas dseefmas Latweefchu beedribas preekfchneeks K. Kalnina kungs tureja pee sahrā garaku runu, kura winfch peemineja nelaike nopelnus preekfch Latweefcheem un isfazija tam tautas pateizibu Runa bija fchahda:

Latweefchi! Latwju tautas dseefmineeks ir miris, Krogsemju Mikus wairs naw starp dshiwotajem, muhsu Aufeklis ir fawas azis us muhschibu aisdarijis! Regaidoht, nedohmajoht nahwes engelis pahrfsteidsa muhsu dshenaju tauteti! Behdu wehst par Aufekla agru aiseefchanu muhs wifus, kas dauds mas efam wina darbus eewehrojufchi, ne-issakami fatreeza, fadragaja! Un lapehz? Lapehz, ka ar nelaike ir aifgahjis us muhschigu dusu ihstis Latwju tautas dseefmineeks, kas bija tautas dseefmineeks, kas bija apdahwinahs ar tahm wifubagatakahm gara dahwanahm un kas tahs isleetaja tikai fawai tautai par labu. Krogsemju Mikus wifa fawa dshiwes-gahjumā strahdaja tikai preekfch Latwju tautas. Un ar kahdu uszihgtibu, ar kahdu isweizibu! Zil burwigi-jauki ir Krogsemja dseijoli! Zil dailā glihtā waloda winos teel apseedati Latwju tagadejee labakee zenteeni, Latwju tautas dshiwē, kad wina wehl brihwi walbija Latwju semē, Latwju tautas deewi, kas winu toreis fargaja un glabaja! Krogsemju Mikus bija mirdsofcha swaigine starp Latwju rakstneekem, Latwju dseefmineekem, winfch bija ihstis Latwju tautas Aufeklis. Ka Aufeklis mums pirmais pasludina deenas fwihschanu, faules staru tuwofchanohs, ta muhsu nelaike „Aufeklis“ bija

pirmais dseefmineeks, kas dseefmās atbūra ihstenu gara-brīh-wibu, kas ar dseefmu bultehm karoja pret gara-tumšību un wehrdšību.

Tauteeschi! Krogsemju Mikus nebija dseefmineeks ween, bet ari fshlotajs un rakstneeks. Kas nesina, ar kahdu firdibu nelaiķis ispildija fawu fshlotaja amatu? Kad muhsu aishgahjejam, tapat lā dascham labam tautas-dehslam, nepahrsphejami fshlehrfshli aishleedfa dšntenē fawas tautas-widū, strahdaht un fawas tautas jaunako audsi mahziht un glihtohht, tad wihsch, tapat lā daschs labs is muhsjeem, dewahs us semi, kur strahdneeks fawā darbofchanā neteek aprohbeschohts un faistihhts zaur daschadeem nepatihklameem notikumeem. Krogsemis aishjejoja us Petrapili (Peterburgu). Lihds ar fshlotaja amatu Aufellis tē nopeetni nodarbojahs ar rakstneezību un ihfā laikā isdewa diwas eewehrojamas grahmatas: „Waidagogifka gada-grahmata“ preeksch Baltijas fshlotajeem un „Baltijas gruntneeku, fainneeku un pagastu waldbibu kalendars 1879. gadam“ preeksch muhsu semlohpjeem, maigruntneekem.

Ubas grahmatas wifai isshkirahs fawā faturā no zitahm Latweefchu walodā ar lihdsigu faturu isdohtahm grahmatahm, ja, winas tahs til tahlu pahrspehj, ka knapi ar winahm falihdsinamas.

Muhsu gohdajams nelaiķis fawā ihfā muhschā, mirdams tikai 28 gadus wezs, ir eespehjis jaw preeksch wifas tautas ko labu pasrahdaht un zaur to wifai tautai palizis dahrgs un mihsch. Tauta jo deenas jo wairaf ar winu eepasinahs, jo deenas jo wairaf fawas azis greesa us fcho satokfni-strahdneeku, bet ari jo deenas jo wairaf lika fawas zeribas us winu, wifu labu no wina nahkotnē gaididama. — Un ran, fchis tautas gahdneeks ir peepeschi nahwē kritis, wifas zeribas nu ir fadragatas, mehš flatamees noslumufchi us wina truhdeem!! Mehš raudam pahr jaunelli, kas mums til peepeschi pilnā darbā tizis atrauts! Mums tikai ir atlizis fchodeen, wina truhdus gohdam fagaidiht un no fcheem fehri atwaditees. Latwju tauta atwadahs no fawa fshlotaja, rakstneeka un dseefmineeka; Rigas Latweefchu beedriba no fawa agri aismigufcha kreetna beedra. Bet waj nu mehš buhsim no muhsu tautas karotaja us wifem laikeem fshkirti? No wina truhdeem gan, bet newis no wina gara, no wina gara raschojumeem. Shee mums paliks, fchee muhs pawadihs turpmał dshwē. Krogsemu Mika! Tu esi til duhschigi un ustizigi preeksch Latwju tautas strahdajis un karojis, ka Tu fawā ihfā muhschā laikā esi ispelnijes no winas to wifu leelako pateizibu, to wifu leelako gohdu. Latwju tauta, Lawus darbus atshidama, Tew fchodeen zaur R. Latw. beedribu pasneeds fcho lawru krohni un nu R. Latw. beedriba, kuras dedfigs beedris Tu ari tahlatnē paliki, Laweem wihrisfcheem darbeem par gohdu noleek us Lawa fahrka fcho ohsola krohni. Mihlo Aufelli! Sawos gara darbos Tu arweenu paliksi pee mums un Lawa peemina nekad nesudihs is Latwju tautas peeminas, bet mudinahs zitus tautas dehslus, stahtees Lawas pehdās un jenstees til pat nepeekusdami, til pat duhschigi strahdaht preeksch Latwju tautas, Latwju tautu gohdā zelt. Meers Laweem truhdeem.

Sawu runu beidšis Kalnina lungs peesita diwi wainagus pee fahrka, pasneegtus zaur Latweefchu beedribu. Weenam, ohsola wainagam, bija eeliska plahite ar usrakstu: „Rigas Latw. beedriba fawam kreetnajam beedrim un dedfigam tautee-

tim Krogsemju Mikam, mir. 25. Jan. 1879.“ Dhtram, lawru wainagam, bija plahite ar usrakstu: „Pateiziga tauta zaur Rigas Latw. beedribu fawam dseefmineekam Krogsemju Mikam, mir. 25. Jan. 1879.“

Kamehr wainagus peesita, tamehr no beedribas balkona lohga atskaneja Baumana Kahrka dseefma: „Salda dufa tam.“

Behz tam lihki pawadija no Latweefchu beedribas nama lihds Alekfindera wahrteem. Wif Alekfindra wahrteem beheu rati apstahjahs. Sahrku pahrzehla us ragawahm, kas winu tahlak weda us Alojās kapehtu. Pee fahrka wehl R. Thomfona lungs usfauza nelaiķim dedfigus atwadifchanas wahrdus un J. Dannberga lungs nolafija kahdu no wina us nelaiķi fajeretu dseefmu.

Ihstahs behres buhschoht Alojās kapehtā, lā dšrdam, nahlohschu fwehtdeenu tai 11tā Februari.

L o h p u = m e h r i s .

Kurā pufē fchis nejaukais weesis nahl zeemotees, tur tas fewim lihds wed truhlumu, behdas un flimibas; fainneeziba gan wehl eet un staiga, bet til klibojoht un waidohht. Winas fahrti waigi nobahlfuchi; preeks tai no azim wairs nespihd. Pret mehri tahdas sahles gan wehl naw atraftas, ar kurahm fahrgufchus lohpus waretu dseedinahht; bet leekahs, ka tahdu gan ir, ar kurahm lohpus war pasargahht, ka mehris teem nepeelihp. — Berlines awises dohd fchahdu sinojumu:

Tai gadā 1793 Bruhschōs us Kreewu semes rohbeschahm nifns lohpu-mehris bija isshlees, wifu wairaf plohfidamees ap Stetinu. Netaht no tureenās, Friedeborn fahdschā, wifem semneekem lohvi bij apfprahgufchi, til tam semneekam Steinkim neweens pats nebij nosprahdsis. — Tā pat ari notika, kad pehz kahdeem gadeem atkal mehris fcho pufi bij aishemis. Steinkim wif lohpi palika wefeli; neweens nefahrga. Kehnina dohmenu waldbiba to dabujufi dšrdiht, ihpafchu komifiju pee ta fuhfija, lai dabutu sinahht, ar ko tas semneeks Steinke fawus lohpus isglahbis. Schis teem flaidri stahfija: esohht beesu maifijumu (latwergu) fatafijis no fchihm sahlehms:

- 1 karoti darwas,
- 2 fajuas sahls,
- 1 fajuu kiplohku,
- 1 karoti ar Water (Mutterkraut),
- 1 karoti ar Neijenkraut (Besilenzkraut) [großer Huslattig],
- 1 karoti mehr-ruttu (Meerrettig),
- 1 karoti restetu un fagruhstu paegtu ohgu,
- 1 karoti ar Angelika-fakni,

un, wifu to labi famafijis, lohpeem is latru rihtu ar pinseli pilnu karoti no fcha maifijuma mutē eesmehresis.

Dohmenu waldbiba spreeda: „sahles ir labas, un derigas baribu lohpu lungi fawahriht, un padohmu dohd, dariht lā Steinkis.“

Kahds tahs pufes mahzitajs, wahrda Gabbe, wehl peelee: Pats esmu redsejis, ka Steinkim sahles lohti wefeligas ir. Kad Franzufchi 1813tā gadā no Kreewu semes nahtdami to mehri lihds bij atwedufchi, tad mans tehws bes lawefchanahs Steinka sahles muhsu lohpeem dewa; lai tee nu gan tai paschā fshkubni stahweja, kur ziteem lohpi sprahga, tomehr muhsu lohpeem nelas nelajteja. Pat, galā apradufchees ar to latwergu, tee to labprahht ehda.

Mums leelahs, ka wiseem muhsu semkohpjeem drohschi to padohmu waran doht, ar faweem lohpeem tapat dariht, ja ari mehriš wehl nebuhtu tuwu flahť. Tahs sahles wiřadā wihje ir labas un derigaš, un ja ari weenu jeb ohtru no tahm newaretu dabuht, ari daudš nekaitetu; jo iř latra no tahm ir ſtipra. Beř tam tahs pařchaš ari iř latrā apteeki par lehtu nandu war pirkt. — Šhe laikam gan naw nekahda tuřſcha awiřchu iřlaweřſhana, bet riřtiga leeta, uř kuru war uřtizeeš.

Kreewu ſemē, kur řchiš mehriš pats no ſewis iřzelahs pee Ukrainu lohpeem, bet lo řchee weegli pahrzeefch, iř latru gadu lihđš 10 milionu rubleem řlahde zaur to noteeloht; jo kad řchohš leelus pelekus wehrřchuš uř pilřſehtahm tahtu aiřden, tad ta řlimiba ziteem lohpeem peelihp, un pee řcheem ne-iřdſeedinajama ir. Labi buhtu, ja ari tohš řařirguřſchohš wairš newar iřahrřteht, tad tomehr tohš weřeloš no řařirgřſchanas waretu paglahť.

Uřſauřſchanahš.

„Mahjaš weeřa“ ohtrā numuř kahđš rakřitajš Brz. lunga řawu padohmu iřſala deht kařpořtu tařpu iřnihdeřſhanas, lo wiřſch, řa teiz, jaw dořchuš gaduš eřoht iřprohwejiš. Tagad, kur drihř ween pawařari atkal řagaidiřim, buhtu gan pareiři, ja par řcho leetu tiktu wairal reiřeš pahrřunahtš, warbuht řa riřtigu padohmu peřžgalā waretu uřeet, řaš daudřeem par labu nahtu, jo Brz. lunga dohtařš padohmš, řa man rahdahš, naw teizamaš un naw ari riřtigiš wiřwairal tadehť, řa taš, lo wiřſch řařta, jaw řen ir iřprohwehtš un par nederigu atrařiř. Āai drihř pee řlaidriřas nahtu, tad iřřumā teiřſchu, řaš muhřu puřē aiřpehrn un pehrngad notika. Kad ſeme peřž Brz. lunga dohmahm bij tā řagatawota řa wiřſch řařta, un kařpořti dahřřoš eedeřřiti, tad aiřpehrngad radahš pee řařdu řařnehm pulřš tařdu mařu tařpu, řaš balti řa meeřchu graudini iřřkatijahš, řchee nu leelā barā řařda řakniti uřbruķa un uř augřchu kařpdami řaženina řulu iřwiřkdami, to drihř ween nograuřa un tā pulřš řaimneeķeem gandrihř wiřuš dahřřuš iřpořřiti, gan nu publejařš řchā un tā řchohš eenaidneeķuš iřřiřti, bet neřa. Mana gařpařſcha řawāš duřmāš beidřoht řařla řchohš negeřluš ar petroleumu apleet, no řa tad tařpi uř reiři bij pařalam, bet tad ari pats kařpořti, to newaredamaš iřtureht, drihř ween pařaulei ar Deewu řařija. Šcho weeta pehrngad atkal radahš wehl niřnaki eenaidneeķi, tee bija leeli peleřti tařpi, řaš no ſemeš nahřdami, řařdu pee pařcha řrohnriřſcha puřchu žirta un uř tařdu wiřři dařchš labš 3 jeb 4 reiřeš dabuja řawuš dahřřuš par jaunu pahrdehřtiht, kur, řa prořtamaš, rudenē tikai lapas ween mantoja. Ari dileš un niřnu řařtu raweřſhana mař lo paliđřeja, kur jaw tařpi uřmetahš, kur tikai kařpořtu řuburuš ween ařřařia. — Pehrngad man kařda Wiđřemneeķe řařřija, řa deht tařpu atgaimiřſhanaš neķaš ne-eřoht tik labš řa muřſmiru. Kařpořtu řeřřlaš waiřagoht řitā muřſmiru uřdenē iřmehrzeht, leķeti eeřeht un tad jaw pa-auguřchuš řařdinuš wehl ar řcho uřdenē pahra reiřeš ařřařiřti, ja tā daroht, tad neweenaš tařpřš pee kařpořteem neřo nepadařiřoht — bet tohš pařchuš gluřchi meeřā liřřoht. Āala ari, řa řmalřš iřdeđřinahtš giřřiř eřoht lohti derigaš, ja ar to riřta rařā kařpořtuš ařpahrřtoht. Buřš uř pawařari řchee padohmi tal ja-iřprohwe, redřeřš řam buřš taiřniba. Beidřoht miřluš řemtuřuš it laiřni luhđřu,

ja řaut kařđš kařdu labu padohmu řinatu, řa pret peemine-teem tařpřeem waretu jo lehti ařkauteeš, lai tad kařđš řawu padohmu nepařleřpi ařařřch puřra, bet zaur „Mahjaš weeři“ mums drihř ween řinamu dara. Šbrg.

Jama iřdobmařſhana, nandu pařahđatees.

Melberis un Kalejřš, řaš bija řlořlas beedei bijuřchi, ari tagad wehl bija draugi. Āitens rahđijařš abuš ar ne-atrařſamu řeđđi řaweenořti. Ābi lořpā bija řawu laimi iřprohwejuřchi Ameriřā; weenaš fugiř wiřuš bija pahř pařauleš juřru pahřweđiřš, abeem nebija laimejeēš uřřařřſchanāš, ilgořſhanaš peřž labahš Āiropāš řařrařba abuš reiřā un weenā deenā wiři atkal atmařa teřwa piřřehta.

Ur to mařumu, řaš teem wehl bija, tee ařpřeedařš, eeřařti řirgořeš; řchilřš, ar to uřrařřtu „Melberis un Kalejřš“ tapa pee-gahđahta, wiřu wiřadaš přeřš řařiřřaš un řirgořſhana eeřařla iřplehřteēš. Āeřařtoht gařja wiřš pa prařtam, gan gauřchi mař tapa pahřdohtš, tomehr wiři ařmeeriņajahš ar žeribu uř labateem laiķeem. Tomehr řchee liřahš ilgi gaiditeēš, tā řa abi draugi kařdā deenā paliķa nepařeetiģi, iřřaramo řchilřtu liķa nonemē un andeli řleđřa. Āaweem ne wiřai daudřš parahđdeveķeem wiři pameta řawuš přeřřchu atleķumuš un abi draugi atrađahš peřž řchihš atkal ne-iřdobmařſhanaš it grehta liģā. Āwiři uřřuriņaja řawāš piřpeš, nořeđdahš uř bohđeš galda un eeřařta pahřdohmaht.

Ro lai wiři buhtu eeřařkuřchi? Āwiři abu mantiķa bija tik kařđš mařumuš dahľderu — bija it teeřam řubra liģa! — Peēpeřchi Melberis atmiņejařš, řa wiřam tai gandrihř diwdeřmitpeējaš juđřeš attahľtu buřdamā galwaš piřřehta dřiřwojoht ontuliš, řaš, řa Melberis řinaja, tohti bija pahřtižiš. Tam pařřam rakřiřti un tam řawu un řawa drauga liģu iřřařřiřti, nerađđijařš buht labi, un wiřſch dohmaja, řa pats tur nonahđamaš eemantōřoht weķa lunga řiřdi weenā řařlumā. Ābi draugi tadehť aņnehmahš uř peřđahm uř galwaš piřřehta no-eet.

Āai peeminař, řa tai laikā, kur muhřu řařtiřš atgadijařš, wehl nebija nelahđu dřeľřeķu. Āaš bija pařa-ratu labalōš laikōš, tomehr řaš tad ar tařdahm buřřanařm abeem draugeem wařeķa buht par dalibu, tadehť řa wiři ari řchahđu žetořřanu, řawuš řarubřuřchuš mařuš uřřuřtoķeht, newařeķa iřleetaht.

Bija řmuķš, jautiřš rudenē riřti, kad wiři abi taiřřiařš žetā. Āatram bija weegliš řnupřitiš paduřē, kur eeřřā wiřa wiři mantiķa bija. Āwiřeem bija přeēžiga un laba duřřcha, jo žeriba, to wiři no weķa ontuķa dohmaja, bija wiřaš ruřpeš aiřgaimařuřti.

Āwiři nu uadřigi ween uř přeēřchu dewahš un aiřneđja pret wakarū kařdu žeeu, kur wiři pa nalti nodohmaja paliķti. Ātaidraš nandaš wiřeem tik daudřš bija, řa wiři wakarinaš un naktš-gutu wařeķa aiřmařřaht, un řaut gan abi řinaja, řa wiřeem přeēřch ohtraš deenaš ari ne mařķa pahřaki ne-atliķti, tad tomehr wiři nořtařiařš řařđřchāš piřmajē weeřniķā un liģřmoķařš gařrdā bauidřſhanaš. Ohtrā riřtā řawu teřriņu nomařřařuřchi un biřčēti maiřeš un řeera řewim nopiřkuřchi, wiři atrađa řawu kaři peřđigi iřtuřřohtu. Bet abi draugi nepeēdereķa wiř pee teem řaudim, řaš tařdu neeku deht pařaude řawu labu prařtu. Āwiři paņeķma řawu řnupřuš un řtaigaja, drihř řwiřpōdami, drihř řiņgedami řawu žetu. Āuřdeenaš peenařřoht eeģadijařš abeem žetōřaķeem nepahrwaramš iřřařřumuš un wiři ařpřeedařš, řawu weentahřtigu puřdeenaš mařiti, prořti to liđřpaņemtu maiři un řeeru, kařdā grařwmalā no-tureht. Šchis padohmš tapa drihř iřdariřtiš, un tikliđř maiře un řeēřš bija pařuđuřchi, uřřařtiĵahš abi draugi weenaš ohtru puřřmeēdameēš, puř dohmigi.

„Ro lai nu eeřařřam?“ ĵautaja Melberis.

„To Deewaš řin,“ atbiľeķa Kalejřš.

Ābi paliķa řluřu un rahđijařš zaur kařdu drohřchu uřnemřſchanohš řawu liģu pahřlaboht.

„Wiřſch, nu man roķtā!“ eeřařuķaš peēpeřchi Kalejřš, no ſemeš augřchā uřlehtašamaš. Mums ir liđřehtaš!”

„Āaj tu peēpeřchi traķš paliķiř!“ Melberis řařija.

„It nebuht nē!“ „Pařřateēš ĵel tik uř to puř un tu to wiřu řařrařiř.“

Kunatajs rabbija ar rohtu us kahda ohtrā puf grabwja us-
zelta lohla galdina, wirs ka ar leeleem burteem bija rakstis:
„Defmit rubtu pateizibas algas tohy tam apsohliit, kas
lahdu pahr scho lauku eedamu zilweku, weenalga, waj wiuru,
waj feewu, waj bebrnu, preeksch schi noseeguma noliktas strahpes-
nosehdeshanas eesuhya. Schis weetas preekschneeks.“

„Nu, kas tad wehl?“ jauta Melderis, kam ta leeta it nebuht
nerahdijahs saprobtama.

„Tawa apkehriba ir pateesi apbrihnojama!“ Kalejs eelaitinats
eesauzahs. „Ta leeta tatschu ir til weegli apkerama, ta til
ween kahda. Es padarischu to noseegumu un eeschu pahr to
lauku un tu mani nodohdi tam preekschneekam un fanem tohs
desmit rubtus ka pateizibas naudu!“

„Schis nodohms leezina no leelahm gara-dahwanahm,“ eesau-
zahs Melderis no semes pazeldamees. „Tomehr man tas wis
nerahdahs til weegli iswedams.“

„Uf to wisweeglako,“ eesauzahs Kalejs smeedamees. „Tatschu
ar nahwi tas noseegums nefahda wihsē netaps apstrahpehs.
Tomehr pa preekschu aplauschinatees jaw mehs ari waram.
Des tam es esmu gaukschi nolukhs un teesai nemas par kaunu
neemtu, kad wina man us kahdahm stundahm mihtstu sehdeli
preeksch isdusechanahs ufrahditu.“

Winsch wehl nebija isrunajis, kad kahds dseltain-matigs sem-
neeku puika wineem gahja garam.

„Klausees, tu! Naktoscha bruneneela muishas nohmneek!“
Melderis tam puikam ussauza. „Waj tu mums newari pateit,
kas tur tant leelaja, smulaja nama dsihwo?“

„Ja,“ atbildeja puika. „Tur tas wezais kara-wirsneeks
Schnauturis dsihwo un wisa seme schē peeder winam.“

„Ta,“ fahija Kalejs gari willdams. „Tad tee lauft wina
peederums? Nu man buhtu luste, pajereht pa wina lihumeem.“

„Do es juns nemeletu, lungs,“ atbildeja puika nurgadamees,
us to jaw pasihstamu tafeles galdinu rahdidams.

„Nu, tas wirsneeks mani tatschu nelits tuhliit eeflohdshht?“
jautaja Kalejs, fawu draugu ehmoti no fahneem usluhtodams.

„It teescham winsch to darihs,“ atbildeja puika. „Pat is-
gahjuscha nedeka wehl tapa prezineeks Jakobs no wirsneeka pa-
scha noerts, kad winsch schē pahr lauku gribeja street. Winsch
to noweda pee fohga un Jakobs tapa us trihs weseelahm stun-
dahm eeflohdshhts. Tur winsch us britscheem guledams smehekja
fawu pihti un durwju fargam ita pufdutscha alus atnest, to
winsch wisu isdsehra. Uf tam winsch eemidhs un kad wina
strahpes laits pahri bija un durwju fargs wina gribeja usmoh-
dinahht, usspehra winsch schim freetnu duhres duakti us deguna,
tadeht ka winsch meega negribeja kantees trauzetees.“

Kalejs wehl applauschinoxahs, waj ta usrakstita pateizibas
alga teeloht arweenu ismaksata un kad tas tapa apleezinahhts,
ka ta efoht, winsch dewa semneeku puikam ar rohtu sismi, ka
winsch waroht eet. Schis it drohschi gan us labu dseramu-
naudu bija gaidijis, jo ar nemeerigu, peekrahptu gihmi winsch
dewahs prohjam.

„Tee desmits dahlderu ir muhtu!“ ussauza Kalejs preezigi
fawam draugam, kad puika bija aigahjis. Es pahrlahpschu
pahr sehtu un eeschu pahr to aiflegto gruntsgabalu; kamehr tu
pee ta wirsneeka aiseij un mani apfuhdhi. Wirsneeks ar kehreju
azumirlli schē eerabifees, es bes kahdas leelas preti-tureschanahs
padohschohs un no fohga pee trihsstundigas zeeuma-strahpes
tapschu noteesahhts — tu leezes pa to starpu tohs brangi no-
pelnitus desmits dahlderus ismaksatees un us mani zeema trohgā
pagaidi.

Wiss gahja pehz prahta. Wirsneeks putoja un trafoja no dus-
mahm, kad Melderis winam stahstija, ka kahds par wisu stingru
aiflegschanu nebehdadams pa wina grunti un gabalu efoht
gahjis. Kehrajs tapa pasauts un nofertais noseedsneeks tika
fohga preekscha weests, kas bes schehlastibas un apdohmaschanahs
to mums pasihstomu fyreedumu isrunaja.

Melderis pagehreja to pateizibas algu, kas winam no karsti
pateidamohs wirsneeka tapa ismaksata, un nogahja uf trohgu,
tur to wina draugs pehz kahdahm stundahm atrada.

Pirmōs pasta-ratōs, kas pa leelzetu brauja, sehdeja diwi sme-

damees zelineeki eelshā, un wezais onkulis, kuram wini scho
notikumumu pastahstija, tizeja winus pa diweem til prahtigeem
zilwekem, ka winsch teem palihdshbas dewa, no jauna eelshht
tirgofchanohs sem ta wahda „Melderis un Kalejs“. Weigās
lai wehl ir peeminehts, ka schi lohpa-tirgofchanahs it brangi
plaula. S. R.—ns.

Sina pahr ussantteem Nigā.

Gertrudes basnizā: muhrneeku sellis Christofs Kasats ar Matildi
Gūbbe. Unterofizeeris atstahwneeks Andreas Graudinsch ar Lihbu Wihstol
Zelgawā. Saldats atstahwneeks Johann Peter Schernowstis ar Annu
Doroteu Mariju Bulwan, dsimuse Eht.

Jesus basnizā: masbohneeks Dawid Bojachts ar Lihsi Gut-
mann. Dsellszela strahwneeks Matihfs Franzmann ar Anlihfi Silling.
Strahwneeks Juris Ginters ar Christini Kampe. Agents Fridrich August
Lauchniz ar Annu Elisi Fetter. Strohdoris Johann Stuija ar Annu
Grahwiht.

Jahna basnizā: kutscheris Janis Romonow Gischmonts ar Zuhli
Wafarin, Dusches atraini, dsim. Stele. Nama puikis Janis Jansohns
ar Sofiju Karolini Tobias. Atflehgu kaleju sellis Nikolajs Naumows
ar Karolini Pawlowsti, dsim. Thomson. Kutscheris Janis Kahrllinsch
ar Trihni Swirbul. Dsellszela strahwneeks Mikelis Semits ar Lihsi
Muischneek. Strahwneeks Anfs Reinhold Ansohns ar Edu Renat.
Seelineeku sellis Johann Feodor Neulands ar Olgu Grūnerl.

Mahrtinu basnizā: kurneeku sellis Friedrich Wilhelm Wiebe
ar Doroteu Mariju Kasse.

Trihsweenibas basnizā: Pruhschu pawalsneeks Hermann Hein-
rich Kellermann ar Johannu Julianu Grifschus.

Katoku draudsē: Wilhelm Grabowstis ar Charloti Elisabeti El-
wiru Jansohn. Aleksanders Ladowstis ar Teklu Wischinski. Ahdams
Gajlunas ar Mariju DREWINSKI. Eischleru (galdneeku) meistars Jakobs
Sihls ar Matildi Juschkewitsch.

G e w e h r o j a m s.

Wiseem teem, kas „Mahjas weesi“ uf scho gadu
grib apstelleht, waram to sinu pasneegt, ka lihdi
schim isnahkuschee pirmec numuri tiklab no „Mah-
jas weesa“ pascha, ka ari no Peelikuma wehl ir
dabujami, ta ka kates, kas tagad pastelle, dabuhn
wisus isnahkuschus numurus lihdi. „Mahj. weesis“
maksā 1 rubli un Peelikums 75 kapeikas. Kam par
pasii japeesuhya, tam wehl 60 kap. japeemaksa pa-
stes naudas. Pastelleschanas weetas tahs paschas,
kas jaw fenak isfinotas. („Mahjas weesi“ aridsan
war apstelleht Zelgawā George Naksche k. tehraudu-
un dselsu-bohdē.) Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpaschneeks un redaktors.

Tirgus sinas.

Laits ir grohsigs, brihscham falsi, brihscham mihts atmetahs.
Pretschu pahrdohschana beidsama laika nelo naw pahrgrohs-
jusehs.

Par Kreewu neschahweteem 120 mahzjinu smageem rudseem
maksaja 82 kap. par pubu. Par Kurjemes stipri schahweteem
118 mahzjinu smageem rudseem maksaja 88 lihdi 89 kap.

Par Dreles aufahm maksaja 74 lihdi 74½ kap. par pubu.

Par Kanepeju sehllahm prasija 132 kap. un fohlja 130 kap.

Par stepes sehllahm prasija 170 kap. un fohlja 168 lihdi 169
kapeikas.

A t b i l d e s.

Skg. — St. Kalku pahr pastes-deenastneeku nelahtrību newaram usami.
Lahbas leetas naw awises pahrspreeschamas, bet nohodamas
teefahm.

St. — P. Strihbs reis jabeidj, ihpaschi kad strihba-raksti no pahrspre-
schamas leetas nowehrschahs un til preti pretineeku lare. Ar
strihbes raksteem newar awises piibih. *Kedakija.*

Atbildeams redaktors Ernst Plates.

Sludināšana.

Saur šo sīņoju, la es Raunā un Kestlen muišā fawās ahrstes darīšanas April meh-
nesi beigšu.

Raunā. Dr. med. R. Wolferz.

Tai 22. Februari šā. g. tiks eelš landfogtei-
teefas pee 1. nodalas tabš tam lohpmanu selim
Aleksanderam Schmidtam, kurš konturš kritis, pee-
derigās, šepat aif Daugawas pee weza lehgera
platiča sem lauku polizejas Nr. 132 atrohdošahs
ehlas wairafohlitajem pahrdohas, tā: 1 dšhw-
jama mahja, 1 firgu stalis, 1 ratu šķuhnis, 1
ledus- un faktu-pagrabs, 1 pirts, 1 šķuhnis, tā
ari 5²³ pubraweetu leels aramas semes gabals.

Klaštatas sīnas dabonamas pee konturšes-luratora

ndwokata J. Bienemann,

Rigā, Sāhuhnu-eelā Nr. 14.

Aptihritajs teel mellehšs Limbaschōs.
Zapeeteizahs pee polizejas
fulaima Braun.

Skohlotajs,

fas ari

šfrikhwera amatu

proht wešt, ir wajjadšigs no šā. g. Surgeem Paibs
pagastam (Kubjenes draudšē).

Labešt šohlotaji, las šāp weetu grib peenemi,
tohp ušajinati us 5. Merz šā. g. pulst. 10 pr. p.
ar fawahm leezibas-šihmehm pagasta teefas-namā,
pee notaišīšanas atnahšt.

Lohne pastahw eelš semes wehribas.

Paibs pagasta waldbā, tai 29. Janwari 1879.
Pag. wezalais: **A. Bodneek.**

Mahjas aptihritais teel mellehšs
Eelš-Rigā leelā Smilšhu-eelā Nr. 28.

Labs kalejs

war weetu dabušt kastranes Dēšim krohgā.

Kestšha,

Ias wahrišhanu labi šaproht, tā ari išweizigs šu-
lainis, abi ar labahm leezibas-šihmehm, war peektit-
tees Weifmanu muišā pee Beštīm.

Jannas meitas,

turas škrohderšhanu gruntigi gribetu eemahžitees,
war peektittees Ahr-Rigā Suworow-eelā Nr. 38,
šehtā apafšā.

Janna mahja ir pahrdohdama
Peterb. Ahr-Rigā masā Lab-
tšhu-eelā Nr. 8 pee Wahžu kap.

Mahja pahrdohdama

Mašt. Ahr-Rigā Artilerijas-eelā Nr. 7. Klaštatas
sīnas turpat pee mahju fainneeka.

Weena grunts

pahrdohdama Abgelstalnā lihds ar dašhu buhw-
materialu. Tuwalas sīnas turpat Suwrmanu-eelā
Nr. 9.

Spilwes seenu,

Ias it šalsch un no pirmas sortes, ari Jafors no-
faujams, pahrdohd Kronman muišā.

Wifas sortes gatawu

fabrika

ir weenumehr par wifshlakahm zenahm dabujami
fabrika magasihnē Mašt. Ahr-Rigā Kaleju-eelā
Nr. 93 pee **G. Edelmann.**

Gaischs fauso pagrabs it lehti išihrejams
Kistēr-eelā Nr. 4, 1 trepi augsti, pa labo rohtu.

No zensures atwehlehts. Rigā, 9. Februari 1879.

Drilehts un dabujams pee bilšhu- un grahmatu-drilehtaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā pee Behtera dasnijas.

Wifaugstala pagohdināšana

preekš Kreewijas un Pinnijas

šheem fabrikateem

Drohshibas-spitschkas

tā nosauktahs „Anferu-spitschkas”
if Rigas spitschku-fabrika eelš lno

pahrdohd

Frisk un beedris,

G. Dittmara pehju.

Rigā Sāhuhnu-eelā Nr. 24, biršchas tuwumā.

Parisē 1878.

3

Min labus plauzetus un neplauzetus

kalkus

pahrdohd if Ceriku zepa

J. Weijaht.

Ceweherojams!

Ka no Posendorfa pagasta magasih-
nes, (Umurgas bahn. dr.) taps tani 2.
Merzi 1879, us torgu wairafohlitajem
pret tuhtim aismakšhanu

200 puhri rudšu,

leelās un masās datās pahrdohiti.

Posendorfa pag. walb., 3. Febr. 1879.

Pag. wez.: **J. Bahrd.**

Strihw.: **J. Westers.**

Walmeerā!

Zeenitai publikai, it ihpafchi krohdseneekem un
kralteerneekem par šinu, la pee manis šehkint un
likeri pehž janna lituma wifabōš mehros eelšch
1/200r 1/100r 1/10r 1/20r wehra glahšehm it dabujami.

R. W. Müller,

materialu un pehrowu bohde, wihna un spiritus kan-
toris, bijušha meesneeka Sack t. namā Nr. 90.

Uš kahda zitureenes andeles-nama rehlinumu
pahrdohdam no lehgera

150 dširnu akminus

no ihsti teizama labuma par 5 proz. sem eepielšha-
nas zenu. Ferd. Meyer un beedris,
Rigā leelā Smilšhu-eelā Nr. 5, pa 1 tr. augšā.

**Muhrneeku meisteru fungeem
par eeweherofshanu.**

Tani 1mā Merzi 1879 tiks Wez-Mehmeles mui-
šchas-pahrwaldibā, Jaunselgawas aprinki, torgs no-
turehtis pahr kahdu turpat atrohdošohs uhdens-
dširnawu nopleshšhanu un pahr jannu dširnawu uš-
buhwefshanu if almineem un keegeleem, 19 afu ga-
rumā, 9 afu platumā, 2 1/2 tabšhu augstumā. Wifš
buhwes-materiali tiks no buhwes-funga bohiti. Buh-
we tiks majal-prafitajam nodohita un tam it pee
buhwes ušnemšhanas 500 rbf. leels šalogs ja-eleef.
Klaštatas sīnas dabujamas pee melbermeistera
E. Jannson Wez-Mehmel muišā, pee kura ari
plahni un nolihgumi it eestatami.

Almer. petroleumu

2 rbf. 80 t. par pudu, **Barijas apins**
25 kap. par mahžu, pahrdohd **Nowermans** petro-
leuma bohde Rigā pee Jauneem wahrteem.

Rigas Latw. beedriba.

- 1) Swehtdeen 18. Februari pulst. 4 pehž pufš.
konzerte. Pezās pirmās rindās 75 kap., zītās
rindās šahlē 50 kap., loščās un galerijā 25 kap.
Behrneem 40 kap., 20 kap. un 15 kap.
- 2) Tai pašā deenā pulst. 8 1/2 wat. **Walle.** Wei-
gas pulst. 3 r. Beedribas ruhmes taps flehgtaš
pulkst. 4 rihtā. — Biletēs beedreem un dahmahm
50, weefseem Neriseneekem 75 kap. — Beedru
lahrtēs ja-usrāhda.
- 3) Birmdeen, 19. Februari, pulst. 9 wat. **gaba-
swehtē ar gohda-maltiti.** Galda-lahrtēs malfša
150 kap., dahmas par ee-eshchanu uš galerijā 25 t.
Preekššneeziba.

Pawafaras beedriba

šwehtihšs fawus **gada-swehtēns** šā. g. tai 11.
Februari Rigas Latweeshu beedribā. Nobrauls no
Sarlандаugawas ar ihšlšzeta wihneenu walatā
pulkst. 6 un 20 min. Gofahfums pulst. 7; beigās
pulkst. 4 rihtā. Malfša beedru fungeem 50 kap.,
kundšehm 30 kap., Rigas Latweeshu, Seribas un
Jonatana beedri malfša to pašu zenu; šwešheem
fungeem 75 t., un kundšehm 50 kap. Pre ee-
eshchanas wišu ihšhetru beedru lohželkerim beedru
lahrtēs ja-usrāhda. Biletēs buhš dabujamas no
peeltdeenas Sarlандаugawā pee G. Wange un F.
Niepen t., Rigas Latw. beedribā pee šwehjeera un
šwehtku deenā pee kafes. Beedribas namā netiks
nelahdas darīšanas westas. Beedri teel luhgti,
preekš nobraulshanas beedribas namā šapulzetees.
Preekššneeziba.

Jonatana beedribā

šwehtdeen tai 11. Februari pulst. 7 weefšigs wa-
kars ar danzohšhanu. Nebeedrus war eewešt.
Preekššneeziba. 1

**Rigas preekšpilsšehtas apdrohshina-
shanas-beedriba.** Wifpahriga šapulze
peeltdeen, 23. Februari 1879, pulst. 6 wat., leelāhs
gibes apafšehā šahlē.

Deenas lahrtiba:

- 1) Rehšinumu pahšflats par 1878;
- 2) Rewidentu šinujums;
- 3) Gestašshanas-šauwas pamafināšana un 2
- 4) Wehleshanas. **Pahrwaldiba.**

Tani 29. Janwari 1879 tila pee Leelwahrdēs
krohgā weena gatšharlana 15 gabus weza lehwē,
tumšchbruhnās lamanās juhgta, nosagla; tanis la-
manās atradahs weena pafē us ta wahreda Šalob
Dhse no 29. Janwara šā. g. Nr. 5, us weenu gadu
deriga, 6 eenemshanas un isohšshanas grahmat-
nas un dašhi ziti papiferi un awifes, kuri til
Leelwahrdēs pagafša wezafam derigi. Kas par mi-
netu šahdšibu waretu šlaidru šinu bohiti, ihpafchi
par tahm grahmatinahm, tas dabuhs labu

pateizibas algu

pee Leelwahrdēs pagafša waldbibas, Rigas kreifē. —
La pafē teel zaur šāp par nederigu ištifta.
Leelwahrdē, tani 5. Februari 1879.
Pagafša wezalais: **J. Weij.**

No polizejas atwehlehts.